

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС
РІК ЗАСНУВАННЯ
2002

ЖОВТЕНЬ
Число 10 (94)
КИЇВ 2009

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

Штрихи до портрета Майстер

Писати про Олександра Івахненка водночас і просто, і складно. Просто – бо знаю художника здавен, маю книги з його ілюстраціями вдома і час від часу тішуся поліфонічним багатством його палітри, неймовірно тонкою в'яззю, витканою талановитим різцем. Складно – бо кожен справжній митець – то цілий світ, витворений ним. А за десятиліття років плідної праці наш земляк вписався в ряд першокласних сучасних художників. Не говорю вже про особливу відповідальність його за кожну, хай навіть незначну роботу.

Забігаючи наперед, згадую, з якою гідною поваги впертістю відстоював він свої принципи при роботі над нашим славним календарем "Собори людських душ". І видання було виконане на європейському рівні!

Недарма кажуть: якщо хочеш пізнати людину, занурся в його особисте життя аж до найраніших витоків. А для того треба було б побувати в мальовничому селі Манжосівка неподалік од Прилук, походи-

ти босоніж росяними травами, вистеленими у садах, відчутти аромат квітів, намілюватися землею та високим небом. Усе це було естетичною базою сільського хлопчика, а ще добре слово простих сільських батьків – Івана Васильовича та Віри Миколаївни. Нема вже обох на білому світі, але живуть у пам'яті їх образи. І хата батьківська ще стоїть, правда, впустив Олександр

туди чужих людей – бо без них і стіни швидше трухлявіють.

Малювати малий Сашко почав чи не разом із опануванням абетки. В родині ставлення до цього захоплення було помірковане: малює то й хай собі малює. Але з часом хлопчина все частіше навідувався до Прилук у художню школу. Вабила його таїна передачі краси природи на папері, коли оживали знайомі місця, оживали сади з путівцями, розлогі ниви із золотими хлібами. Потяг до прекрас-

ного зростав разом із хлопчиною. І нарешті замислив Сашко серйозний крок зробити. Якось почув, що в Києві є художня школа. Сказав батькам, що хоче спробувати вступити туди. А вони не дуже схвально поставилися до такої ідеї. А коли впертий п'ятикласник таки почав збирати подорожню торбу, батько вирішив повезти юного художника

Духовна відзнака

У день Різдва Святої Богородиці в затишній Іллінській церкві на Подолі відбулася радісна для нашого земляцтва подія – було вручено високі нагороди

на увагу до церковних заслуг нашим славним діячам. Від імені митрополита Київського і всієї України предстоятеля Української православної церкви Володимира орденом Нестора Літописця I ступеня отримав Микола Борщ, орденом Святого Володимира II ступеня отримав Петро Медвідь. На урочистому врученні був голова Чернігівського земляцтва Віктор Ткаченко.

Сердечно вітаємо наших побратимів!

Наш кор.

У ЖОВТНІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ.

ТОВСТУХА Євген Степанович – 75-ліття. Народився 7 жовтня 1934 року в селі Макіївка Носівського району. Головний лікар авторського "Фітоцентру" – амбулаторної установи для надання лікувальної та профілактичної допомоги хворим засобами лікарських рослин.

Академік Української міжнародної академії оригінальних ідей, член Національної спілки письменників України, лауреат премії ім. В. Винниченка. За видатний внесок у прогрес ХХ ст. включений до списків Американського Біографічного Інституту.

Лікар-фітотерапевт, учений, прозаїк, поет, народознавець, художник. Автор 7 збірок прози і 6 – поезії, біографічних творів про українських композиторів М. Лисенка та К. Стеценка, ряду фундаментальних праць з української народної медицини та фітотерапії.

Нагороджений відзнакою президента України орденom "За заслуги" III ступеня, подякою голови Верховної Ради України.

КУДРИК Михайло Никифорович – 70-річчя. Народився 5 жовтня 1939 року в Чернігові. Працював заступником завідуючого секретаріату комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин. Нині – радник президента торгово-промислової палати України, консультант комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин. Лауреат Державної премії України. Має урядові нагороди.

БОРТНЯК Станіслав Никодимович – 70-річчя. Народився 6 жовтня 1939 року в селі Хоробичі Городнянського району. Пенсіонер. Був заступником директора заводу залізобетонних конструкцій "Квазар-11".

ДВОРЕЦЬКА Віолетта Львівна – 70-річчя. Народилася 7 жовтня 1939 року в місті Чита, але дитячі та юні роки пройшли в Ніжині. 45 років викладає фізику в Київському радіомеханічному коледжі Національного авіаційного університету. Створила навчальний посібник "Про фізику і фізиків" у віршованій формі, поєднавши фізику і лірику.

Заслужений вчитель України. Відмінник освіти України. Викладач-методист вищої категорії. Неодноразовий переможець освітянського конкурсу "Таланти твої, Україно". Переможець конкурсу "Киянка року – 2008". Автор 17 поетичних збірок. Нагороджена медаллю "За заслуги".

КІНАШ Марія Степанівна – 70-річчя. Народилася 9 вересня 1939 року в селі Тертишники Носівського району. Працювала в сфері торгівлі. Нині – на пенсії.

КНИШ Анна Василівна – 70-річчя. Народилася 12 жовтня 1939 року в селі Голінка Бахмацького району. Пенсіонерка. Історик, займається дослідженням історії Чернігівщини та України. Працювала редактором у видавництвах "Веселка" та "Молодь". Була помічником начальника Головного управління культури Київської міської ради.

Інвалід Великої Вітчизняної війни I групи. Досконало володіє 13 мовами.

ЧЕРНИШОВА Ганна Степанівна – 70-річчя. Народилася 15 жовтня 1939 року в місті Семенівка. Пенсіонерка. інженер-технолог, зараз – на пенсії.

СМІЛИК Віктор Андрійович – 70-річчя. Народився 16 жовтня 1939 року в селі Заудайка Ічнянського району. Консультант аудиторської фірми "Ауна-К".

ТЕЛИЧКО Тетяна Миколаївна – 70-річчя. Народилася 20 жовтня 1939 року в селі Новий Биків Бобровицького району. Пенсіонерка. Працювала на Новобиківському цукрокомбінаті.

БЕЛЯКОВА Ганна Дмитрівна – 70-річчя. Народилася 29 жовтня 1939 року в місті Прилуки. Пенсіонерка. Працювала на керівних посадах у системі Укрдорресторану, управління робітничого постачання Укрзалізниці.

ЧОРНОНОГ Віталій Павлович – 65-річчя. Народився 10 жовтня 1944 року в селі Івангород Ічнянського району. Нині хоч і на пенсії, але працює приватним нотаріусом.

БУЛЕНОК Михайло Трохимович – 65-річчя. Народився 20 жовтня 1944 року в селі Кутова Рудня Ріпкинського району. Був помічником президента із зовнішньоекономічних зв'язків концерну "Надежда". Нині – директор гастроному №387. Ветеран праці.

СВАРИЧ Віталій Михайлович – 60-річчя. Народився 6 жовтня 1949 року в смт. Варва. Нині – на пенсії. Працював головним архітектором Київського науково-дослідного інституту експериментального проектування.

КОБЕЦЬ Марія Миколаївна – 60-річчя. Народилася 15 жовтня 1949 року в селі Перелюб Корюківського району. Працює гранувальником на заводі "Ізумруд".

ІВАХНЕНКО Олександр Іванович – 60-річчя. Народився 16 жовтня 1949 року в селі Манжосівка Прилуцького району. Перебуває на творчій роботі.

Заслужений художник України, член Національної спілки художників України, лауреат Державної премії України ім. Т.Г.Шевченка.

Дипломант Всеукраїнських і міжнародних конкурсів мистецтва книги.

Зробив ілюстрації до книги "Зачарована Десна" О. Довженка, до поезій Т.Г.Шевченка, монументальні настінні розписи в Музеї-заповіднику "Могила Т.Г.Шевченка" в Каневі. Автор полотен "Катерина. Біля яблуні", "Її величність Серпень", "До джерела", "У всякого своя доля", "На святоку гостину", "Зачарована", "Спас", "Христос", "Богородиця", "Благослови, земле", "Чарівниця", "Запрошення до міста", "Плин часу", "Покрова" та багатьох інших.

РЕШЕТНЯК Тамара Андріївна – 60-річчя. Народилася 16 жовтня 1949 року в місті Ніжин. Доцент кафедри біології Київського медичного університету ім. О.О.Богомольця. Кандидат біологічних наук. Автор 3 підручників, 10 посібників та більше 20 наукових статей.

ТОПТУН Віталій Степанович – 60-річчя. Народився 23 жовтня 1949 року у Казахстані (проживав у Корюківці). Директор ПСП "Злагода" села Наумівка Корюківського району.

СИДОРКА Валентина Миколаївна – 60-річчя. Народилася 28 жовтня 1949 року в селі Кобижча Бобровицького району. Спеціаліст Броварського відділу освіти.

АРТЮХ Валентина Володимирівна – 55-річчя. Народилася 8 жовтня 1954 року в селі Змітнів Сосницького району. Старша медична сестра дитячої клінічної лікарні №1.

Дорогі земляки!

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім нев'яучого здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

Зігріта сонцем ПЕРЕМОГА

Цей вересень виявився особливо теплим, ніби пригорнувши до себе тисячі чернігівців, яким не сиділося по квартирах – адже на площах та вулицях міста відзначався день визволення Чернігова від німецько-фашистських загарбників. За доброю традицією, у святі взяла участь авторитетна делегація нашого земляцтва – під чолом його голови Віктора Ткаченка прибули Микола Борщ, Володимир Пушкар'юв, Микола Компанець, Микола Купченко та Олексій Павленко. Ми відразу потрапили в теплі обійми Людмили Скоробагатько. Господарі поводили нас по рідному місту, яке готувалося до 66-ої визвольної річниці.

У святі взяли участь делегації з Брянська, Гомеля, Митищ, побратимських міст із Польщі, Німеччини та Чехії. Не забув привітати чернігівців і чорнобильський Славутич. А із Севастополя, де базується бойовий корабель "Чернігів", теж прибули бажані гості. Відбулася зустріч у мерії. Від нашого земляцтва виступив Віктор Ткаченко, який побажав розквіту столиці нашої малої батьківщини, а також вручив картину із зображенням пам'ятника Святому Володимирі.

Велика делегація побувала і в новому мікрорайоні Чернігова, де стрімко в небо піднявся будинок на 17 поверхів. Саме в ньому того дня мер міста Олександр Соколов вручив два ордери на квартири новоселам.

А рівно о 16 годині в місцевому драмтеатрі, вщерть заповненому святковими людьми, відбулося основне урочисте дійство. Була пристрасна промова О. Соколова, були численні привітання.

А згодом, коли дещо звечеріло, усе місто перетворилося на святкове суцільне гуляння. Так ми завжди повинні пам'ятати великий подвиг і нести його із покоління в покоління.

Микола БОРЩ
Фото автора

Маршал

Людина активно живе доти, доки цього сама хоче. Цю істину все життя підтверджує наш відомий земляк Микола Данилович Купченко. Ось уже цього жовтня ми будемо відзначати його 85-ліття, а коли відстежити стиль його роботи у ветеранському об'єднанні земляцтва, часом дивуєшся, якою молодістю пройняті всі його задуми і заходи. І не віриться навіть, що за плечима полковника у відставці таке тяжке життя. Судіть самі.

наших ветеранів

У селі Прачі Борзнянського району, де він народився, постійно гуляли злидні, бо батьки виховували трійко дітей. Не встиг Микола закінчити середню школу у Борзні, як почалася війна. Вона провела його рідними краями Лівобережної України, у тім числі і Чернігівщиною. Згодом після поранення та лікування в Казані – бої на Волховському, Ленінградському, 2 та 3 Прибалтійському фронтах у поважному чині старшого сержанта. Були бойові нагороди, було троє поранень. Війну закінчив під Кенігсбергом. Затим 33 календарних роки Микола Данилович віддав службі в Радянській армії. Саме там дослужився до звання полковника. Служив у 10 військових гарнізонах, змінив 21 квартиру. Було навіть таке, що старша дочка народилася у вагоні.

Не один десяток років після звільнення із армійських лав наш земляк віддав відповідальній роботі у різних високих державних структурах. Та особливо тепло згадує він останній час, коли у 2000 році став членом нашого товариства і тоді ж був обраний головою ветеранської організації. Тут він свій серед своїх, бо кожному із наших ветеранів є про що розповісти, бо у дружньому колі вони підпирають одне другого плечем і долають будь-які сучасні негаразди.

Приємно дивитися на Миколу Даниловича у святкові дні, коли він одягає на військовий мундир

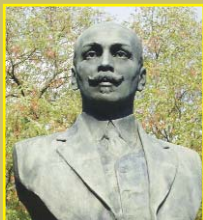
нагороди. Серед них ордени "Вітчизняної війни I ст.", Червоної Зірки, "Богдана Хмельницького III ст." та не один десяток медалей.

Зіграють свого лідера наші ветерани, зіграють і в родині. Згадується, з яким трепетом Микола Данилович ставиться до дружини Ганни Антонівни, колишнього педагога з Прилук, з якою гордістю говорить про доньку Людмилу та Антоніну, які стали відомими науковими працівниками. Словом, усе у нашого ветерана склалося гаразд і можна було б спокійно тішитися власною осінню. Та не такий він, як підтверджує його участь у найпомітніших поїздках земляків до рідної Сіверщини, клопотання про створення ветеранської фільмотеки, збір спогадів ветеранів для майбутньої книжки.

Тож усе земляцтво зичить одному із своїх нестаріючих лідерів молодечої енергії, нових творчих звершень на многії літа.

Володимир ПУШКАР'ЮВ

Свято слова і душі

Михайлові Коцюбинському виповнилося 145 років від дня народження. Музееві його імені три чверті віку. Ці дві ювілейні дати й надали велелюдному дійству в Чернігові особливого святкового настрою, хоча наша держава переживає не кращі часи й не може фінансово утримувати чудову садибу належним чином. Але, як би там не було, музей залишається духовним центром української культури, всього українства.

На цьому й наголошували численні вітальники, що зібралися в затишному актовому залі музею. Нинішній директор музею Ігор Коцюбинський, відкриваючи зустріч, коротко розповів про історію свого дітища від початків його діяльності й до сьогоднішніх днів. Заступник начальника обласного управління культури і туризму Леонід Смоляк додав до дійства урочистості, вручивши великій групі співробітників музею нагороди облдержадміністрації, обласної ради, свого управління.

Про музей у вітальних виступах говорили поет, редактор газети "Гарт" Дмитро Іванов, проректор педуніверситету Володимир Дятлов, представники інших авторитетних організацій – Г. Арсенич-Баран та С. Молочко від інституту післядипломної педагогічної освіти, П. Степовик та Т. Матвійчук від центру дитячого та юнацького туризму і екскурсій, О. Гайова від бібліотеки ім. М. Коцюбинського, І. Рельченко від художнього музею, С. Лоевський від історичного музею, С. Черняков від Національного архітектурно-історичного заповідника "Чернігів стародавній" та багато інших. Наше земляцтво представляли заступник голови Микола Борщ, виконавчий директор Петро Медвідь, Микола Стратілат, Василь Устименко та Леонід Горlach. Слово вітання мовив Микола Борщ, який наголосив, що багатотисячне столичне земляцтво завжди з цікавістю стежить за роботою славного музею, з любов'ю ставиться до великого письменника, який став справжнім чернігівцем, коротко розповів про роботу громадського об'єднання. Із далекої Ічні прибув солідний десант, очолюваний письменником Станіславом Маринчиком, аби вже в самому Чернігові пошанувати нового лауреата обласної премії імені М. Коцюбинського талановитого поета з Парафіївки Миколу Клочка.

Затим численні шанувальники зібралися на Болдиній горі, де поховані Михайло Коцюбинський та його дружина Віра Устимівна. Сонячний тихий день шелестів вітерцем у першому листопаді, і славний майстер слова задивлявся кудись за Десну, наче виглядаючи гостей. А вони вже згрупувалися на ви-

сокому виступі гори, покладаючи букети квітів. Найпишнішу корзину поставили біля могили керівники області та міста на чолі з головою облдержадміністрації Володимиром Хоменком. А потім прозвучав його виступ:

– Михайло Коцюбинський був талановитою, освіченою, інтелегентною людиною з європейським рівнем освіти й виховання. Наше місто гостинно прийняло письменника з родиною, надало

йому будинок, який перетворився на центр літературно-мистецького життя. Письменники, музиканти і художники стали частими гостями родини Коцюбинських. Тут обговорювалися плани видання нових збірок, читалися нові твори, демонструвалися картини, лунала музика. І хоча прожив Михайло Коцюбинський у Чернігові лише 15 років, вони були творчо насичені. За ці роки написані кращі твори, які стали світовою класикою: "Фата моргана", "Дорогою ціною", "Цвіт яблуні", "В путях шайтана", "Сон", "Тіні забутих предків", "Що записано в книгу життя". Твори Коцюбинського ще за його життя були перекладені багатьма європейськими мовами. Життя, сповнене задумів і надій, обірвалося надзвичайно рано. Лише сорок вісім з половиною років відміряла доля цій талановитій людині. Але вдячна пам'ять нащадків переживає століття. І сьогодні ми вшановуємо пам'ять письменника-життєлюбця, його захопленість у світ, сонце, добро, гордимось тим, що саме Чернігів став для нього рідним містом. А для Чернігівщини Михайло Коцюбинсь-

кий став символом українства, тим зразком людяності, до якого вже багато поколінь літераторів прагнуть дотягнутися, дорівнятися, дорости.

– Ми щороку в цей день збираємося біля могили великого письменника, – сказала чернігівська поетка, лауреат премії М.Коцюбинського Ганна Арсенич-Баран. – Збираємося, щоб помислити – чи так живемо, чи по совісті. У нашому місті ім'я Коцюбинського особливе, це символ всього українського. Це й особливий музей його імені, якому варто було б надати статус Національного.

Присутні оплесками зустріли пропозицію.

Згодом в приміщенні драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка зібрался актив міста, вчителі зі школярами, вщерть заповнивши зал. Після ведучого слово взяв заступник голови облдержадміністрації Володимир Приходько:

– Чи до кінця всі ми прочитали творчість Коцюбинського та Івана Франка, творчість Шевченка, Стефаника, творчість багатьох українських письменників, щоб зрозуміти, що Україна має бути не зовні, а всередині, в душі, і тільки тоді ти станеш українцем європейського типу, як був ним наш шановний Михайло Коцюбинський.

Після цього поважний голова журі вручив премії М.Коцюбинського новим лауреатам, підкресливши, що й цього разу було багато претендентів, серед яких довелося вибирати найкращих. Серед них був і член нашого земляцтва поет Леонід Горlach, який у відповідь сказав:

– Наше столичне земляцтво шанує ім'я славетного Михайла Коцюбинського, роботу музею, який став духовним центром міста. Мені хочеться подякувати всім землякам за високу відзнаку. Маю чимало інших лауреатських премій, але ця особливо дорога, бо віє від неї духом моєї рідної Чернігівщини.

Чудовим завершальним акордом стала літературно-музична композиція колективу "Сіверські клейноди", майстерно скомпонована за творами Михайла Коцюбинського.

Леонід КОВАЛЕНКО
Фото Миколи БОРЩА

Вічна Лисаветка

22 жовтня нинішнього року виповнюється сто років від дня народження нашої землячки Єлизавети Денисівни Шиян (дівоче прізвище Скорка). Якщо взяти до уваги катастрофічну екологічну ситуацію в нашій стороні, то ця подія може належати до виняткових.

Народилася вона у селі Сорокошичі Козелецького району, яке опинилося в зоні рукотворного Київського моря. Мені близькі ті місця, а тому часто буваю там, аби відвести душу. От і наприкінці літа пішла я провідати бабусю Лисаветку, як її ласкаво називають односельчани. Мешкає вона нині в селі Жуківщина, що лежить на річці Остер. Живе з сином Миколою, якому теж виповнилося 78 років, та його дружиною Марією. Підійшла, питаю:

– Як ви тут, чим займаєтесь?

– Та оце три дні картоплю утрюх копали.

Подивувалася я, бо не кожен у такому віці із сапокою чи лопатою спину гне, а вона, незважаючи на втому, погодилась на моє прохання показати старовинний одяг. Із задоволенням дістала зі скрині власноруч вишиту сорочку, юбку та два плиси, катанку.

– Оце, – каже, – мені було 18 років, коли все було пошито.

А потім хутко вбралася і мовила здивовано:

– Я наче сантиметрів на два більша стала з тих пір.

А мені подумалося: якби ми всі тільки на два сантиметри змінювались за 82 роки!

Єлизавета Денисівна невеличка, акуратненька, але моторна бабуса, звикла до фізичної праці, завжди привітна. З молодих літ їй довелося невтомно по господарству

управлятися. Багато прядла, ткала, вишивала, городину вирощувала, серпом жито жала, молотила. Вона велика майстриня у приготуванні страв, радо допомагала односельцям при потребі. Багато років працювала у колгоспі та у лісництві. Нелегке життя дісталось їй – мама померла, коли їй було 11 років, потім вийшла заміж, народила

сина та доньку, у 1943 році овдовіла, сама дітей виростила. Зараз двох онуків має (двох поховала), є четверо правнуків. І сама думає, що своєму довголіттю та працелюбству завдячує рідному краю...

Мені знайоме село Сорокошичі, тому що змалку кожного літа мене мама відвозила до своїх рідних. На все життя запам'ятались шовкові луки, що тяглись аж до Дніпра, родючі чорноземи та затишні садочки. Незабутні враження залишив могутній ліс, щедрий на гриби, ягоду та квіти. Зараз у цих місцях – край Київського моря.

Багато хто дуже важко переніс переселення села по всіх усюдах, а мій дід Михайло Задорожний навіть помер, не витримавши наруги. Був він дядьком чоловіка Єлизавети Денисівни Федора.

Отож, дорога Єлизавето Денисівно, або просто Лисаветко, живіть ще довго, будьте щасливі і подавайте усім землякам приклад життєлюбності.

Лариса КОРЕНЬ

Так ми живемо

Допомога без канікул

Чергове зібрання активу Корюківського відділення у приміщенні офісу землярства, як і очікувалось, проходило досить жваво. Першим стояло питання про дев'яту річницю створення нашого відділення. Вирішили наприкінці жовтня зібратися усім кошем, запросити представників керівництва з рідної Корюківщини і там виробити програму спільної діяльності на 2010–2012 роки. Потім розглянули уже затверджену сесією районної ради "Програму соціально-економічного

розвитку сільських населених пунктів району на період до 2015 року". У найближчі дні всі пропозиції будуть розглядатися керівниками району і земляцького відділення.

Вдруге повернулися корюківчани і до питання підготовки та видання альманаху літературних творів членів земляцького відділення із залученням до цієї книги літераторів самої Корюківщини.

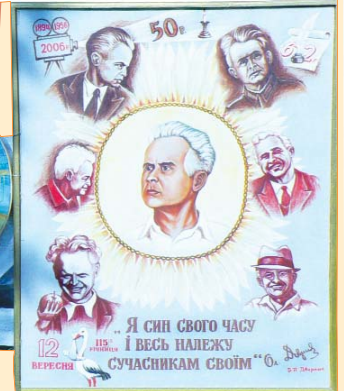
Василь УСТИМЕНКО,
керівник Корюківського
відділення

ОСІНЬ У СОСНИЦІ

Цьогорічне святкування Дня Сосниці, що вже стало традиційним, співпало з 775-річчям першої літописної згадки про Сосницю та 115-річчям від дня народження Олександра Довженка.

О.П. Довженко
заслужує нагороди
Герой України

Засвідчити свою повагу до нашого геніального земляка прибули народний депутат України Олег Ляшко, заступник міністра культури і туризму України Тимофій Кохан, заступник голови Чернігівської облдержадміністрації Володимир Приходько, голова Державної служби кінематографії Міністерства культури і туризму Ганна Чміль, голова правління Національної спілки кінематографістів України Сергій Тримбач, генеральний директор Національної кіностудії художніх фільмів імені Олександра Довженка Ігор Ставчанський, голова Сосницького райвиконкому в 1976–1979 роках Ніна Грицай, голови Сосницької райдержадміністрації в 1999–2005 роках Володимир Бородавко та в 2005–2007 роках Василь Амелюченко, депутати обласної, обласної, артисти, кіномитці, кінознавці, шанувальники. Чернігівське земляцтво на святі представляв Олексій Орехович з делегацією. Довженкову родину представляв племінник Олександра Петровича Тарас Дудко – доктор медичних наук, академік АМН Російської Федерації.

Перед початком святкових заходів гості традиційно пригостилися яблуками з довженківського саду, спілкувалися, оглядали музейну експозицію та фотовиставку Національної кіностудії художніх фільмів імені Олександра Довженка, яка розповідала про життєвий і творчий шлях видатного митця.

Урочиста частина свята розпочалася на галявині біля пам'ятника митцю.

Відкриваючи свято, Володимир Приходько зачитав привітання Президента України Віктора Ющенка, а Тимофій Кохан – від Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко.

Спогадами про Олександра Довженка поділився його учень і наш земляк,

кінорежисер з Москви Ролан Сергієнко. Кінорежисер Микола Засєєв-Руденко, відомий за фільмами "Запорожець за Дунаєм", "Чорна рада", розповів, як 46 років тому брав участь у зйомках кінофільму "Зачарована Десна".

Сергій Тримбач та Ігор Ставчанський у своїх виступах, крім привітань, запевнили присутніх в тому, що будуть робити все для розвитку вітчизняного кіномистецтва, щоб не було соромно за країну, візитною картою якої впродовж кількох десятиліть є Олександр Довженко.

Племінник митця Тарас Дудко нагадав, що українські чиновники так захопилися політичними суперечками, що забулися виконати Указ Президента України від 24 листопада 2006 року "Про вшанування пам'яті Олександра Довженка".

Цьогорічним лауреатом Державної премії імені Олександра Довженка став кінорежисер, сценарист, заслужений діяч мистецтв України Павло Фаринюк.

Почесну місію по врученню премії виконали Сергій Тримбач та Ганна Чміль.

Промови лунали під супровід духового оркестру, співав Національний академічний заслужений народний хор імені Григорія Верьовки, виступали інші художні колективи. Свої вироби поруч демонстрували майстри народної творчості.

Після урочистостей в музеї учасники святкових заходів колоною з духовим оркестром на чолі вирушили на центральну площу 775-літньої Сосниці, де на них вже чекали чисельні представники установ, організацій, навчальних закладів, сільських територіальних громад району, що зосередилися по куренях, які були оформлені переважно на довженківську тематику. По доріжках між куренями свої вироби показували сосницькі умільці. А місцевий художник

пензлем висловив думку сосничан щодо присвоєння звання Герой України Олександру Довженку (посмертно).

На урочистій частині свята на естраді центральної площі з 115-річчям від дня народження Олександра Довженка та Днем Сосниці сосничан та їх гостей від товариства "Чернігівське земляцтво" привітав Олексій Орехович.

Присутній на святкових заходах наш земляк і член Національної спілки кінематографістів України Євген Калін передав для музею митця та його московському племіннику Тарасу Дудку копії фільму "Довженко починається, або Сашко реформатор", де розповідається про перші кроки О.Довженка в кінематографі, які не були відомими для широкого загалу.

На урочистому прийомі, що був влаштований райдержадміністрацією, районною та селищною радами присутні підбили підсумки свята. Ніна Грицай зауважила присутнім, що великим соромом буде для України, якщо ми не доб'ємося офіційного визнання Олександра Довженка як Героя України.

Голова районної ради Василь Волошко та перший заступник голови райдержадміністрації Андрій Мірошниченко щиро дякували Раді товариства "Чернігівське земляцтво" за підтримку ініціатив щодо перепоховання Олександра Довженка та присвоєння йому звання Герой України (посмертно).

На святі, що тривало на центральній площі до півночі, присутніх чекала маса задоволень: виступали Національний академічний заслужений народний хор України імені Григорія Верьовки, духовий оркестр Коропського районного Будинку культури, народний аматорський фольклорний колектив "Криниці", учасники Макошинського естрадного циркового колективу, були і спортивні змагання, святковий феєрверк.

Олексій ОРЕХОВИЧ,
керівник Сосницького
відділення

День Ічні

В Ічні перебувала делегація Чернігівського земляцтва на урочистостях, присвячених 66 річниці з дня визволення міста від фашистських загарбників. Делегацію очолювали керівник Ічнянського осередку Микола Вощевський та заступник голови земляцтва Микола Борщ. До делегації входили Дмитро Волюх, Олексій Павленко, Валентина Пархоменко, Іван Майдан, Ольга Мисник, Микола Ігнатенко та інші. В рамках дня міста в Ічні проходило ряд заходів. Дійство почалося із парадом місцевих організацій, яких із трибуни вітали керівники міста та обласної влади, ветерани та наші земляки. Після того, як мешканці Ічні вишикувалися у гурти навпроти трибуни, урочисте дійство відкрив голова Ічнянської державної адміністрації Віталій Семенець. Він привітав усіх із святом і зазначив:

– Сьогодні Ічнянщина урочисто відзначає 66-у річницю визволення від німецько-фашистської окупації. Серед усіх свят, що нами відзначаються, воно є особливо очікуваним, трепетним, радісним і сумним водночас. Воно поєднує у собі світлі почуття та дзвони пам'яті, що б'ють у людські серця. Повертає всіх нас до витоків народного подвигу, рівного якому не знала ціла планета.

Далі виступив керівник Ічнянської районної ради Олександр Сенчик:

– Шановні ічнянці! Дорогі ветерани та гості міста!

Символічним і благородним є те, що день визволення Ічнянщини від німецько-фашистських загарбників 14 вересня переріс у традиційне і велике свято – День міста. Сьогодні ми всією Ічнянською громадою низько вклоняємося нашим дорогим землякам, які ціною свого життя здобували Перемогу, солдатам війни різних національностей, що визволяли нашу рідну землю від ворогів та щиро дякуємо за щастя жити під мирним небом у вільній, незалежній державі.

Голова Ічнянської міської ради Григорій Герасименко також привітав всіх присутніх із святом і доповів наступне:

– Дозвольте мені від імені міської територіальної громади та Ічнянської міської ради, як органу місцевого самоврядування, і від себе особисто щиро привітати учасників святкових заходів з визначною подією в житті міста і Ічнянського району – з днем міста та 66-ю річницею звільнення нашої малої батьківщини від німецько-фашистських загарбників.

За керівниками міста гостей та ічнянців привітав заступник голови Чернігівської держадміністрації Олег Обушний:

– Хочу всіх привітати із днем міста та визволенням від фашистських загарбників. На нашу землю протягом всієї історії приходило багато загарбників, щоб її захопити, а наш народ поневолити. Але всім наші славетні предки завжди у всі часи своєї історії давали відсіч. Хочу вклонитися тим людям, які визволяли наш край від фашистів і сьогодні ще живі, і тим, які віддали своє життя за визволення як на-

шої рідної Ічні, Чернігівщини, та і всієї української держави. Будемо завжди пам'ятати всіх визволителів, які не дожили до наших днів.

Від делегації Чернігівського земляцтва земляків вітав голова Ічнянського осередку Микола Вощевський, який у своїй промові сказав наступне:

– Шановні гості, ічнянці, ветерани, для кожного із нас, хто народився на цій землі і пішов з неї в світ, хто своєю душею та серцем прикипів до рідної Ічні, особливий день. Адже сьогодні кожний із нас відчуває, як іде народження нашого міста. Хочу зазначити, що Ічня, як і вся Ічнянщина, є особливим краєм на мапі Чернігівщини і України. Вона завжди наснажувала великою духовністю судини культури нашої країни. З цієї землі пішли у світ великі творці та патріоти своєї вітчизни. Немає

сумніву, що у майбутньому цей край буде плідно і процвітати, і славити нашу землю і державу.

Після Вощевського всіх вітав відомий ічнянець Іван Салій, який сказав, що рідна Ічнянщина процвітає у цей час

кризи, її економічна діяльність не падає як всюди, а піднімається.

А народна артистка України Валентина Пархоменко передала свою бандуру музичній школі.

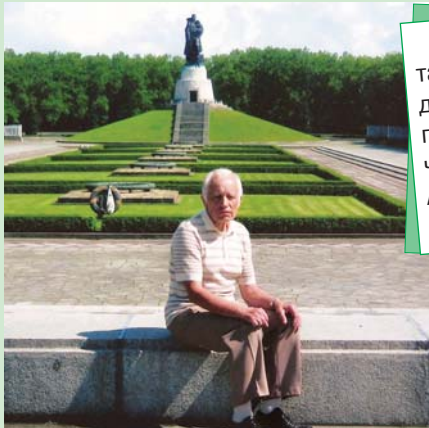
Потім було відкриття пам'ятника прокові України Тарасу Шевченку за участю керівників Ічні та нашого земляка М. Вощевського. Шевченка відтворили у камені таким, яким він запам'ятався ічнянцям під час свого перебування тут.

Ніхто не знає достеменно хто першим вніс пропозицію будівництва цього пам'ятника, але перші кошти на рахунок міської ради з позначкою "на пам'ятник Шевченку" надійшли в 2005 році від приватного підприємства "Авангард". З того часу благодійність не зупинялася.

Автором проекту обеліска Шевченку став перший почесний громадянин міста, скульптор Володимир Павлович Луцук, він же провів роботи по виготовленню погруддя та безкоштовно передав у дар місту кам'яну брилу, з якої і вирізьблено погруддя Кобзареві.

Після цієї події відкрили меморіальну дошку поету-земляку Григорію Ковалю. Окрім цього, у місті того дня відбувалося ще багато цікавих заходів. Біля пам'ятника відомому земляку Мартосу проходили літературні читання за участю Станіслава Маринчика, а в парку на березі чудової річки Іченьки гостей та жителів міста розважали концертом за участю місцевих ічнянських артистів, дитячих колективів, танцівників та співаків Чернігівської філармонії. У концерті взяли участь і наші земляки Михайло Твердий та Валерій Буймистер. А поруч у парку та на центральній вулиці відбувався ярмарок, де люди могли придбати ічнянські сувеніри та випити чарку за рідне своє місто. Люди розважалися і веселилися, у всіх на обличчях були посмішки. Це дійсно були народні гуляння. А ввечері усіх чекав концерт за участю української співачки Інеш із чудовим феєрверком.

Леонід РУСИЧ

Про Німеччину, про її столицю Берлін та про горезвісну стіну розбрату, яка ділила державу на дві половини з політичних міркувань, мені доводилося чути і читати сотні, якщо не тисячі разів. Але цього літа нам з дружиною довелося побачити ті місця на власні очі.

Побачене на власні очі

Відразу скажу, що Берлін (до речі, в усьому світі налічується біля 40 населених пунктів, які мають таку назву) надзвичайно цікавий в архітектурному плані, а про естетику його вулиць, майданів та скверів годі й говорити, якщо порівняти із постійно засміченими, занедбаними містами нашої улюбленої України. Хоча наш Київ проти Берліна, про який існує згадка лише за 1237 рік, може вважатися ветераном. А саме походження назви міста виводиться від слов'янського "брло" або "берло", що означає болото, вологе місце. За другою гіпотезою місто зобов'язане своєю назвою маркграфу Альбрехту "Бер" (ведмідь), оскільки на його гербі зображений саме цей звір.

найвідоміший – Трептов-парк, де під керівництвом видатного скульптора Євгена Вучетича створений Берлінський меморіальний комплекс. Я з дружиною також поклонився пам'яті наших воїнів, тисячі яких оросили своєю кров'ю цю землю. До честі німців, нова країна взяла на себе зобов'язання по догляду за пам'ятниками і похованнями наших солдатів на своїй території. Той же пам'ятник в Трептов-парку до 1990 року охороняла радянська почесна варта, після чого меморіальний комплекс передали властям Берліна і нині територію постійно патрулює поліція.

Я ходив по Берліну і згадував про те, що один із наших земляків, двічі Герой

Не буду занурюватися в глибоку історію, оскільки мене найбільше цікавила доба відтоді, коли до влади в Німеччині прийшли націонал-соціалісти на чолі із Гітлером, бо ті часи практично зачепили моє дитинство, обпалили молодість моїх батьків. Ось чому одним із перших маршрутів після зачарування унікальним залізничним вокзалом, аналогів якому немає у світі, був похід до слідів трагічної стіни. Відомо, що після утворення НДР 7 жовтня 1949 року Берлін став її столицею. Західний же Берлін, анклав ФРН на території НДР, перетворився за допомогою великих субсидій від ФРН в прикрашений блискучий світ, який повинен був служити "вітриною Заходу".

Таким чином був розполовинений народ, який сам став жертвою фашизму. Збудоване спершу у вигляді огорожі та колючого дроту, це диво архітектури з часом перетворилося в масивну споруду довжиною 162 км. Два озброєних до зубів військові блоки протистояли один одному, а від цього страждало і місто, і весь німецький народ. Із тією стіною пов'язано дуже багато жертв. Першим загинув 47-річний Рольф Урбан. 19 серпня 1961 р. він спробував спуститися на мотузці з будинку, який стояв у

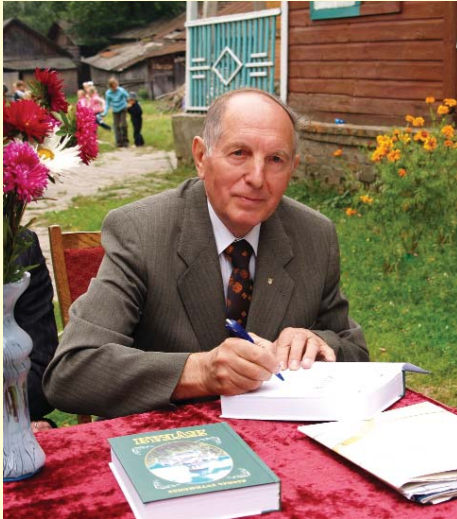
східній частині, на тротуар західної. Останніми загинули юний Крісс Гюеффрой та трохи старший Вінфрід Фройденберг. І лише 9 листопада 1989 року стіна була зруйнована. Нині від неї у 13 місцях залишились елементи цього прикордонного валу. Щоб це жахіття не було забуто людьми, у деяких ділянках створені "місця пам'яті". На одному з таких місць біля пропускного пункту "Чарлі" мені довелося побувати. Про минулий час зараз там нагадують численні плакати, велика фотовиставка, а також символічні контролери в формі, які охоче фотографуються з туристами. На цих же місцях іде жвава торгівля регаліями і реліквіями НДР і колишнього Радянського Союзу.

З багатьох парків найбільший і

Радянського Союзу Олександр Молодчий, який похований у Чернігові, буквально з перших днів війни літав бомбити тодішню ворожу столицю рейху. Довелося побувати мені в Потсдамі, який знаходиться неподалік від Берліна. Таке ж чарівне ухожене місто, в якому розташовані наукові інститути, академія держави і права, астрономічна обсерваторія. Нині мало що нагадує той факт, що саме в ньому відбулася знаменита конференція глав урядів СРСР, США, Великобританії, яка прийняла узгоджені рішення з найважливіших питань післявоєнного врегулювання міжнародних проблем. Тішили око збережені історичні пам'ятки, архітектурні ансамблі, знову зачаровували чистота вулиць та майданів і якась особлива доброзичливість людей.

Побачене на власні очі спонукає мене до нелегких роздумів про долю рідної землі. Її теж понищила, понівечила війна, але ми так і не навчилися успішно розбудовувати державу, наповнену всіма земними радощами. Триває війна своїх із своїми, якій не видно кінця. Отже, пора нарешті і нам зруйнувати стіни відчуження між людьми, як це зробили у Берліні.

Микола БУКАТИЙ

тут наявні всі перелічені жанри..."

Сільське зібрання – на шкільно-му подвір'ї старої двоповерхової школи, ще живої, діючої, з 1899 року. Де ще є така? Поки всі гостей зустрічають, поки всі сходяться, шукаю в книзі сторінки про школу – Жуклянський Оксфорд. У ній не тільки згадки про колишніх директорів і вчителів, а й оповідь про сьогоднішній день – усі педагоги названі й навіть діти. І ті, хто ще до школи не ходить – підрастає. Це ж треба так зуміти! Не дрібниця. Сьогодні в Жуклі кожна дитина на вагу золота, село міліє, мов річка Сістра.

Спасибі! Василь Євдокимович не втомив нікого своєю розповіддю про книгу. Він презентує

рал – майора, народного посла України, дійсного члена товариства "Інтелект нації", активного громадського діяча і знаної людини в Чернігівському земляцтві. Це – визнання написаного ним і зробленого. Було сказано, що Василь Устименко разом із побратимами – земляками посадив на корюківській землі 15 гектарів чудових молодих садів. Але ще більше зробив завдяки виданню книги. Вона – приклад, як треба писати про село. Не кожен на таке здатен, хоч у наш час багато хто видає книги про свої села. Жуклянська – незрівняна.

У селі славили не тільки Василя Устименка, знаного земляка із столиці, а й тих, в кого натружені сільські руки: шанували найстарших трудящих жінок

Марфу Васильченко, якій уже 92 роки, Ганну Ментій і Варвару Литвин, яким за вісімдесят. Згадали і піднесли квіти з подарунком Вірі Міль, що колись була невтомною телятницею в радгоспі. Віддали шану ще молодій, але багатодітній матері Олені Ткаченко, привітали з днем народження колишнього сільського голову Валентину Данченко і ведучу свята Олену Мурай, культпрацівницю. Не забули про першокласників. Знайшлися слова на адресу директора школи Надії Федорівни Андрос за її вміння вчити

Добру. Вона подарувала Василю Устименку гарний вишиваний рушник.

Був і концерт. Як же без нього? З Корюківки приїхав народний колектив української народної пісні "Лілея", яким керує заслужений працівник культури України Олексій Бакута, були артисти з Холмів і, звичайно ж, свої, де за старшу невтомна Марія Панасівна Архипенко. П'ять років колектив її "Криниченьки" мовчав, різні на те були причини. Головне: тепер виступили добре!

Глядацький зал під відкритим небом. Білі лавочки. Море квітів. Земляки з Києва, Чернігова, Корюківки, Новгород – Сіверського. Пахне димком – оладки неподалік печуть, щоб пригостити. За школою яблуні, обсіпані яблуками.

Зоя НАЗАРОВА

Фото автора

P.S. Як стало відомо редакції, подібне обговорення книги нашого земляка відбулося і в районному центрі, зібравши численну інтелігенцію.

"Шукаймо
Сонце в собі!.."
Зараз тільки й
чути: "День села
– в Наумівці!
Приїздіть!.."
"Сільське свято
у Великому
Щимелі! Не
минайте!"...
"День міста – у
Семенівці".
Ласкаво
просимо...
І в Жуклі...

СВЯТО КНИГИ

І СЕЛА

Навчилися святкувати! По правді кажучи, ці свята штампують рік-у-рік, шукаючи щось неповторне, незабутнє. Кому вдається, кому й ні. У місті можеш не побачити того, що в селі. Є такі дії, коли хочеш вклонитися і старому, й малому, всьому селу, усім хатам. Історії... Мені пощастило вклонитися. Й не жалкую, бо Жукля дійсно єдина і найпрекрасніша в Україні. Свято і там було. Не тільки села, а й книги з ідентичною назвою. Одне слово "Жукля", але цим сказано все.

Про книгу лауреата премії імені Михайла Коцюбинського Василя Устименка писали й пишуть великі і малі газети. Останню публікацію в "Сільських вістях" схвилюваний автор "Жуклі" пропонує селянам. Відомий в Україні письменник Іван Корбач звертається до читачів просто: "Що це? Історичний роман? Наукове дослідження? Краєзнавчий матеріал? Чи, може, детектив?.. Лише перегорнувши останню, 608-му, сторінку унікальної книги, можна впевнитись:

її докладно, скромно, шанобливо вклоняючись історії.

Василь Устименко стоїть перед односельцями і, вірю, бачить не тільки їх, а й тих, що були, цвіли, діяли, творили! Устименків бачить, Орловських, Кучм, Литвинів, Свириденків, Данченків, Бичеків, Васильченків, Ментіїв, Моложонів...

Матеріали для книги він збирав роками, побувавши в багатьох музеях і архівах України, Росії, Парижа і Стокгольма. Та ще ж – спілкування з людьми, вивчення історичної спадщини. Цій праці немає ціни!

Тому всі, хто просить слова, і голова райдержадміністрації Віктор Чернуха, і сільський голова Віктор Мороз, і директор школи Надія Андрос з учителями Людмилою Савченко, Ніною Терещенко, і ветеран Іван Кучма, і гість з Чернігівської райдержадміністрації Андрій Курданов, і священник Микола Яцейко говорили щиро: книга – то велика праця! Де ще на Україні знайдеш таку? Це – не підлабузництво до гене-

Євген Товстуха цілісний як науковець, захопаний у рослинний світ і людей. Він – відомий лікар-фітотерапевт, письменник, народознавець, художник. Без величезних відкриттів і досягнень цього невтомного трударя була б збіднена широка інтелектуальна, наукова і високодуховна українська сутність, яку він, рятуючи тіло й душу, підносить до світових цивілізаційних досягнень. Євген Товстуха завжди пишається своєю науковою працею і своїм національним походженням.

Ноосфера – сфера розуму Євгена Товстухи, органічна й невіддільна від історії українського народу, його фітотерапії і фітоетнології здорового та самобутнього життя праукраїнців і українців, в якій син великої нації – фундаментальний дослідник і популяризатор.

Народився він 7 жовтня 1934 року в селі Макіївка Носівського району. Мати, Олександра Данилівна, займалася сільським господарством, а батько, Степан Іванович, був зоотехніком. Саме вони заклали в душу майбутньому цілителью любов до трав, народного лікування і всього українського: звичаїв етносу, народного побуту, фольклору, селянського життя тощо. В сім'ї Товстух, як і в більшості тогочасних сімей, до трав ставилися із пошаною і різні недуги лікувалися саме ними.

1959 року Євген Товстуха закінчив Київський медичний інститут. Далі лікарював у Гощі Рівненської області й Козельці – Чернігівської. Останні сорок років мешкає й працює лікарем-фітотерапевтом у Яготині Київської області. За роки лікарської праці він особисто прийняв понад 200 тисяч людей. 1990 року під егідою НДІ фармакології і токсикології уперше у світовій практиці офіційно створив "Фітоцентр" – амбулаторну установу для надання лікувальної та профілактичної допомоги хворим засобами лікарських рослин. Захоплення його наукою, словом, музикою, малюванням почалося ще в юності.

Свого часу органи КДБ переслідували Євгена Товстуху за патріотичну діяльність і утвердження української народної медицини, яку радянська система розглядала як "прояви українського буржуазно-націоналізму". Літературні твори авторитетного лікаря не друкувалися понад двадцять років, а про публікацію наукових досліджень не могло бути й мови. Протягом 1990–2008 років Євген Товстуха створив понад двадцять фундаментальних праць з української народної медицини, фітостнології та фітотерапії.

Основними напрямками діяльності його "Фітоцентру" є лікувально-профілактична, науково-видавнича та природоохоронна.

Лікувально-профілактична діяльність здійснюється у щоденному прийомі хворих. Розроблено схеми й напрями лікування, як правило, хронічно хворих (цукровий діабет, недуги печінки, підшлункової залози тощо). Спільно з НДІ нейрохірургії та кафедрою вірусології Академії післядипломної підготовки ім. Шупика автор здійснює прорив у лікуванні

ТОЙ, ЩО ЛІКУЄ СЛОВОМ І ЗАКОМ

засобами фітотерапії як нейрохірургічних недуг, так і повернення до активного довілліття пацієнтів із цирозами печінки, а також із гепатитами А, Б і С. Євген Товстуха розробляє, вдосконалює та впроваджує в життя оригінальні надійні засоби лікування з допомогою численних лікарських рослин України. Впродовж півстоліття він опублікував понад двадцять тисяч окремих рецептів фітотерапевтичного профілю для лікування застудних недуг, свіжих і гнійних ран, захворювань серця, нирок, шкіри, алергічних станів, опорно-рухового апарату, зв'язування й виведення радіонуклідів, солей важких металів, гербіцидів та пестицидів, відновлення імунного потенціалу людського організму тощо. У лікарській діяльності Євгену Степановичу допомагає вірна люба дружина Галина Костянтинівна, яка йде поруч із чоловіком і робить одну з ним справу. Вона має музичну освіту і викладала свого часу музику. Подружжя Товстух має сина Петра, який закінчив консерваторію та музичну академію. Разом із своєю дружиною Аллою, яка є також музикантом, вони виховали сина Костянтина, який йде їх стопами і вчиться в консерваторії.

Як клініцист і вчений Євген Товстуха відомий в Інтернеті й серед хворих із країн Європи, Азії, Америки, СНД. Ефективність новітніх авторських розробок створила йому авторитет світового спеціаліста в галузі української народної медицини і фітотерапії. Багатосторінкова книга відгуків про автора та вдячність не-

дужих засвідчують беззаперечні успіхи вченого у його щоденній наполегливій і найнеобхіднішій праці для людства.

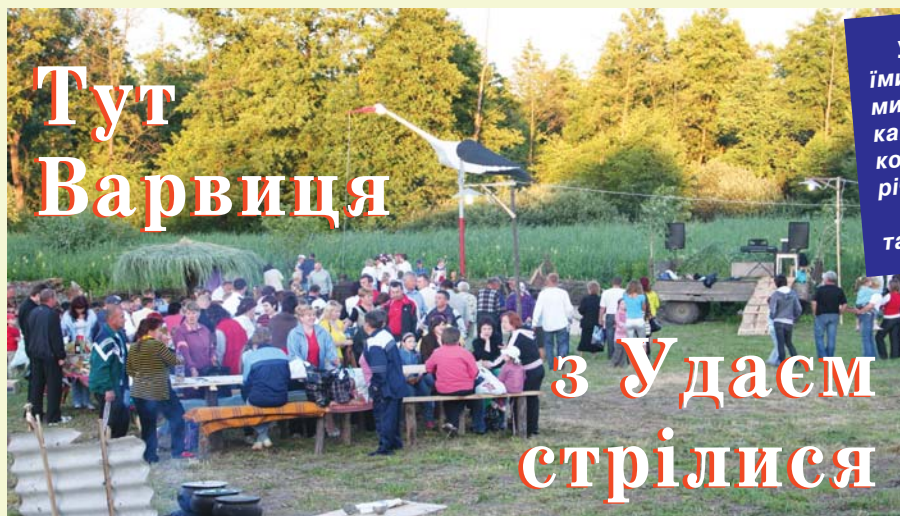
Літературно-мистецька діяльність Товстухи проявляється в тому, що він опублікував сім збірок прози і шість – поезії. Його біографічні твори про українських композиторів М. В. Лисенка та К. Г. Стеценка – це правдиві розповіді про тернисті шляхи українських митців різних часів, нестримний розвій нашої класичної музики. За останнє десятиріччя вчений опублікував сімнадцять фундаментальних праць з української народної медицини, фітоетнології та фітотерапії. За його участю та сценаріями створено кілька десятків хронікально-документальних фільмів, теле- та радіопередач, які повертають українській народній медицині, фітотерапії та фітоетнології світовий престиж глибинної науки та високої культури тисячоліть.

Як майстер пензля Євген Товстуха створив понад 250 полотен – пейзажів, натюрмортів, портретів, етюдів. Продовжуючи славні традиції свого вчителя – народного художника України В. І. Забашти, Євген Товстуха проникливо, з незгасною синівською любов'ю змальовує світ, який із дитинства пізнає й шанує, – великий світ України, її щиросердних людей, її мінливої у вишуканих барвах природи.

Євген Товстуха є академіком Української міжнародної академії оригінальних ідей, членом Національної спілки письменників України. Постановою президії правління Українського фонду культури в галузі літератури, мистецтва та за благодійницьку діяльність Є. С. Товстусі присуджена премія імені Володимира Винниченка за 1998 рік. На знак визнання видатного внеску у прогрес ХХ століття вченому вручений "Почесний диплом" (1999 р.), який засвідчує, що Євген Товстуха є серед осіб, чия біографія включена до серії "Життя славетних" та видань Американського Біографічного Інституту. Указом Президента України від 20 травня 1999 р. його нагороджено орденом "За заслуги" III ступеня.

Такий він, наш земляк із Яготина.

Леонід РУСИЧ

Тут Варвиця

з Удаєм стрілися

Унікальна наша Сіверщина своїми чарівними природними куточками, мішаними лісами, духмяними луками, блакитними озерами, швидкоплинними ріками, мальовничими річечками.
А ще багатий наш край на чудових та pracowитих людей.

На південному сході Чернігівщини, на Варвинщині, повільно несе свої води тихоплинний Удай. На берегах цієї мальовничої ріки пройшло дитинство, юнацькі роки автора цих рядків, багатьох його друзів, колег, просто земляків.

Чернігівщина багата на водні та лісові запаси, але й вона стала потерпати від негараздів господарської діяльності. Споглядаючи катастрофічне нищення природи, іноді хочеться крикнути: "Люди, схаменіться, доки не пізно, адже ми частина цієї природи, і тільки в гармонії з нею можливе наше життя, здоров'я і здоров'я прийдешніх поколінь".

Особливо відрадно, коли ініціатива, конкретні дії і особистий вклад у справу збереження природи рідного краю походять від самих громадян, коли ця справа стає їхнім життєвим покликанням.

Є такі люди на Варвинщині, приклад яких достойний наслідування. Про двох із них піде мова.

Петро Максимович Мозговий – 18 вересня цього року йому виповнюється 80. Незважаючи на вік, це енергійна, неспокійна і pracowита людина. Працює він і зараз помічником лісничого Варвинського районного спеціалізованого агролісгосподарського підприємства ДП "Варварайагролісництво". В трудовій книжці Петра Максимовича лише один запис – про прийняття на роботу в лісництво. Він усе своє життя пропрацював на одному місці, присвятив його догляду за лісом, збереженню і збільшенню лісових насаджень, дбайливому відношенню до природи і її багатств.

Народився Петро Максимович на Варвинщині і, мабуть, завдячуючи батькам, які прищепили йому любов до рідного краю, зумів пронести її через усе своє життя. А воно було не простим. Дитинство припало на тридцять років, юнацтво – на воєнні 40-і. А далі – навчання у Лубенському лісгосподарському технікумі і робота. Взагалі, наша сучасна українська історія не пам'ятає простих часів. Кожний період був складний по-своєму. Це відчувається, коли розмовляєш з Петром Максимовичем, і він поринає у спогади.

Пощастило Петру Максимовичу і з супутницею життя – дружиною Оксаною Іванівною. Разом вони виростили і виховали двох дочок: Валентину і Наталію. Дружина вже давно на заслуженому відпочинку. Але відпочинком у селі це ніхто не називає, бо є і домашнє господарство, і сімейний прихисток, і внуки, і ще багато іншого.

А Петро Максимович не уявляє себе без лісу. Кожен день, іноді і в вихідний, іде на роботу, частіше всього не в контору лісництва, а добирається попутками на чергову ділянку лісу для її огляду та організації відповідних профілактичних чи виробничих заходів. За своє життя не одну сотню гектарів лісу посадив. А помічниками в цьому йому були не лише працівники лісу, а часто школярі, інтелігенція, колгоспники. У вільний час Петро Максимович любить почитати пресу. Особливо він цікавиться земляцькими справами, є регулярним чита-

чем "Отчого порогу".

Шумлять листям посаджені і доглянуті Петром Максимовичем діброви та урочи-

ща. І якщо народна мудрість говорить, що кожна людина у своєму житті повинна посадити хоча б одне дерево, то він залишає після себе цілий гай. Таким людям ніколи не буде соромно за прожиті роки, адже для них гасло "Бережіть ліс – народне багатство!" не просто слова, а зміст усього їхнього життя.

Цопа Микола Миколайович – представник молодого покоління варвинців. Батьки працювали в місцевому колгоспі. Батько – Микола Михайлович, якого вже давно немає серед нас, – друг дитинства автора цих рядків.

Нічого унікального в біографії Цопи немає. Закінчив Варвинську середню школу в 1992 році. Після школи пішов працювати слюсарем на Гнідинцівський газопереробний завод. Без відриву від виробництва вступив до Дніпропетровського державного хіміко-технологічного університету, який закінчив у 2006 році. Отримав підвищення на роботі, став майстром на тому ж заводі. Це, так би мовити, одна офіційна характеристика.

У житті Микола Миколайович товариська, щира, pracowита і відверта людина. З дружиною Інною виховують двох дітей – дочку і сина.

Весь вільний час Миколи Миколайовича присвячений улюбленій справі: конструюванню, будівництву, реконструкціям. Має власний автотранспорт, трактор. Завжди чуйний, готовий прийти на допомогу.

Поряд із власним захопленням він у міру можливостей займається меценатством, залучає до цієї справи друзів і знайомих.

Нинішнього року реалізував давно омріяний проект. Почистив, відновив та прикрасив в місцевих традиціях, облаштував криницю, яка була викопана ще в другій половині 19 століття і занепала. З цієї криниці пили воду ще наші діди і прадіди, а завдяки Миколі Миколайовичу це чудодійне джерело омолодилось і знову набрало своєї первозданної чудодійної сили, за що йому щиро вдячні земляки. Відкриття та освячення криниці, вона зберегла свою історичну назву – "Кирпичка", було приурочене до дня святкування Івана Купала. На цю урочисту подію Микола Миколайович запросив друзів, сусідів, усіх, хто брав участь у відновленні кринички та в опорядкуванні мальовничого куточка природи, де вона розташована. Освятити криницю священик місцевого приходу Ю. Луценко. Далі присутнім, яких зібралося чимало, був даний колоритний концерт майстрами художньої самодіяльності місцевого Будинку культури.

Владислав КАЛЬНИЙ,
керівник Варвинського
регіонального відділення

Майстер

до школи. Та привіз тоді, коли вступні іспити вже скінчилися. Але це не зупинило впертого хлопця, і ось уже він стає учнем п'ятого класу художньої школи та потрапляє до талановитого вчителя, художника Івана Трінчука-Задорожного. Відтоді й почалося професійне навчання, а відтак і столічне мешкання манжосівця. Якщо вірити словам, що середовище ліпить людину, то воно в недавнього селянина з'явилося. Як і бажання вчитися й далі, коли пролетіли школярські літа.

Олександр Івахненко відразу вступає до художнього інституту й потрапляє до талановитих рук видатного майстра Михайла Дерегуса, що вів майстерню книжкової графіки. Саме він, як кажуть, поставив руку нашому землякові, бо різати гравюри не просто, має бути відточена техніка, чуття лінії, яка б передавала рух натхненної думки.

Дипломною роботою випускника була "Зачарована Десна" О.Довженка, яка відразу ж зробила О.Івахненка знаменитим графіком. Книга справді має розкішне художнє трактування: чарівні пейзажі, коні на луках придеснянських, поліщуки в характерному вбранні – у всьому присутній національний дух, щось суто чернігівське. А трудитися дипломований художник почав... як інженер-технолог знаменитого тоді заводу "Арсенал". Довелося готувати агітаційні плакати, а про книжку згадувати хіба що в короткі години перепочинку. Так із тієї посади й пішов служити у військо. Щоправда, на якихось сім місяців, лікарський присуд був неблаганний: до армійської служби не підходить через стан здоров'я. Повернувся на завод і вступив до Академії художеств, щоб згодом повністю віддатися творчій роботі.

У доробку О.Івахненка не так уже й багато книг, але кожна з них позначена високим талантом. Серед найпомітніших – "Садок вишневий коло

хати" Т.Шевченка, яку він оформляв разом із колегою Володимиром Юришиним. Кольорові гравюри напрочуд мальовничі, насичені духом великого поета. І хто може оцінити неймовірно важку роботу над гравюрами у п'ять кольорів, коли доводилося вирізати по п'ять дошок! Творчим танцем оформили й книгу поем Кобзаря для "Веселки". Згодом виник задум видати твори поета в 2-х томах. Цікава історія такого задуму. Переглядаючи старі видання, Олександр Іванович натрапив на титульну сторінку, намальовану самим поетом, на якій зберігся напис: "Тарас Шевченко. Поезії. Том первий". Отже, можна спро-

бувати здійснити задум самого автора через десятки років. І двотомник побачив світ у чудовому оформленні.

Добрих три роки віддав художник розпису стін у музеї Т.Шевченка в Каневі. Кажуть, що від випробувань ніхто не застрахований. Не минуло лихо й О.Івахненка – років з три тому стався тяжкий інфаркт, який обмежив творчу активність художника. Та він не здається, потроху працює. Оформив для видавництва "Ярославів вал" книгу Халєбського про мандри Україною, цікаву книгу "Правда про Росію" А.Кюстіна. А ще ж у його свіжому активі й книга, присвячена відомому землякові Миколі Яковченку, упорядкована Іриною Матяш. А ще станковий живопис, у якому

наш земляк теж має незаперечні успіхи. А ще викладацька робота в поліграфічному інституті. Словом, зустрічаючи перше 60-річчя, він не збирається почитати на лаврах. А вони в нього досить вагомі: заслужений художник України, член-кореспондент Академії мистецтв, лауреат Національної премії України ім. Т.Г.Шевченка.

Олександр Іванович старається йти в ногу з життям, уважно стежить за розвитком мистецтва,

має свою думку про його спрямування.

Не обходять митця й нелегкі роздуми над долею сучасної української книги. Якщо, скажімо, та ж "Веселка" в кращі часи видавала щороку по 250 книг, то нині якихось 20. І це при тому, що держава лише на словах декларує свою турботу про національну книгу. Тож як бути нинішній дітворі, яка залишена напризволяще, про яке світле майбутнє може йти мова?

Олександр Івахненко не збирається заспокоюватися на досягнутому. А це значить, що Майстер ще подарує нам не одну талановиту оформлену книгу, не одну картину.

Леонід ГОРЛАЧ

В Борзні на території художньо-меморіального музею "Садиба народного художника України Олександра Саєнка" відбулися урочистості з нагоди 110-ої річниці від дня народження видатного українського художника.

ДО ХУДОЖНИКА

На захід прибули державні і громадські діячі, представники інтелігенції, творча молодь з Києва, Чернігова, Борзни, гості з інших країн. Серед них начальник відділу образотворчого мистецтва Міністерства культури і туризму Н.В. Кирєєва, заступник генерального директора банкотно-монетного двору О. Проценко, голова правління ВАТ "Меридіан" ім. С.П. Корольова В. Проценко, голова Спільки жінок-українок у Лондоні С. Панченко, донька О. Саєнка кавалер ордена княгині Ольги Н. Саєнка, яка вручила подяки почесним гостям, що прикладають немало зусиль для збереження пам'яті про видатного українського митця. Серед нагороджених були і брати Проценки. Вони вже давно відомі на Борзнянщині своїми добрими справами: всі четверо братів займаються благодійною діяльністю.

На святкуванні відбулась презентація книги "Олександр Саєнка: мистецька спадщина і сучасність", а також було відкрито скульптурну композицію, присвячену творчості Олександра Саєнка, яка виготовлена у Буші Вінницької області. Після нагороджень учасники заходу стали свідками концертної програми за участю відомих артистів та колективів з Чернігова, Ніжина, Борзни.

Свідком події була
Мирослава УНІАТ

У славному древньому Любечі відбувся II відкритий фестиваль традиційної слов'янської культури та бойових єдиноборств "Київська Русь", започаткований Чернігівською облдержадміністрацією і приурочений Дню незалежності України. Метою заходу є пропаганда історичних, культурно-мистецьких надбань Сіверського краю, народних художніх промислів, розвиток туризму, популяризація традиційних бойових видів єдиноборств.

На цей захід завітала делегація членів Ріпкинського осередку на чолі із заступником голови Аллою Гуртовою. До її складу увійшли Михайло Неліп, Анатолій Буленок, Олександр Литвин, Володимир Пінчук та Микола Зубок із сім'єю. Окрім наших земляків, на святі були любечани, чернігівці та гості з України та інших держав.

Чернігівську владу представляли голова Чернігівської обласної ради Наталія Романова, заступник голови, керівник апарату Чернігівської облдержадміністрації Володимир Приходько, в.о. Ріпкинської райдержадміністрації Римма Поляченко, голова Ріпкинської райради Юрій Лемешко, голова Любецької селищної ради Борис Стрельцов.

Фестиваль розпочав свою роботу із відкриття турніру з історичного фехтування, де глядачі могли побачити, як проходили бої руських воїнів на мечях із щитами, та стрільбу із луків. З початком цього дійства всі люди немов перейшли в давні часи Русі і з зацікавленістю спостерігали за турнірами. Після цього за участю місцевого керівництва та гостей було організовано урочисту ходу для покладення квітів до пам'ятника 900-річчя Любецького з'їзду князів на Замковій горі. Далі за програмою фестивалю на місцевому спортмайданчику, де саме і відбувалося свято, було урочисто відкрито святково-видовищну програму із виступами керівництва та організаторів.

Любечани та гості фестивалю могли побачити театралізоване дійство за участю ансамблю ударних інструментів, "Арс – нова", Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П.Вірьського, показові виступи кращих творчих колективів, шкіл бойових єдиноборств та клубів історичного фехтування, святкову концертну програму за участю колективів Чернігівщини, м. Славутича, м. Лоева (Білорусь), Росії, Індії, Конго, конкурсно-розважальну програму "Богатирські розваги", концерт етно-рокгурту "Ярра", слов'янське вогняне шоу за участю театрів вогню м. Чернігова, м. Києва, м. Брянська та фейерверк. На фестивалі працювали виставка територіальних громад Ріпкинського та Чернігівського районів, виставка-ярмарок "Містечко майстрів", де глядачі дійства могли ознайомитися та придбати роботи майстрів народного декоративно-ужиткового мистецтва, традиційних ремесел та народних промислів.

До фестивалю любецька влада провела археологічні розкопки місцевих історичних пам'яток. Було реставровано першу печеру святого Антонія із відновленням колодязя святого та розкопано руїни одного із небагатьох зразків мурованої цивільної архітектури початку XVIII століття кам'яниці Полуботка. Окрім вищезазначених заходів, організатори свята заснували місцевий краєзнавчий музей, де зберігаються історичні експонати міста. Залами цього музею для гостей та організаторів фестивалю було проведено екскурсію заступником директора Анатолієм Федорченком.

Загалом свято вдалося, люди залишали його задоволеними і з великими враженнями від побаченого.

Леонід РУСИЧ

Перехід економіки АПК на ринкові умови господарювання зумовлює необхідність пошуку науково-обґрунтованих напрямів стимулювання інвестиційної активності на регіональному рівні, активізації зовнішньої торгівлі, розширення експорту або поширення імпортозаміщення, залучення іноземних інвестицій, досягнення нової інноваційної якості розвитку регіональної економіки в Україні. Один із таких напрямів – створення територіально-господарських формувань – спеціальних економічних зон (СЕЗ), а також територій пріоритетного розвитку. Таким територіальним формуванням є депресивні райони Чернігівської області.

ефективності використання місцевими органами влади можливостей, наданих законом для розв'язання невідкладних соціально-економічних проблем підвладних територій. Державною адміністрацією в цьому напрямі з метою забезпе-

Основним законом, що забезпечує надання пільг області, є Закон України "Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Чернігівській області" (№ 1250 – IV, 2003 р.). Відповідно ст. 1 Закону до територій пріоритетного розвитку належать у своїх адміністративно-територіальних межах Городнянський, Корюківський, Новгород-Сіверський, Ріпкинський, Семенівський, Чернігівський та Щорський райони.

У період застосування спеціального режиму інвестиційної діяльності для ТПР установлені податкові і митні преференції, що забезпечують істотне поліпшення інвестиційного клімату.

Так, з початку запровадження спеціального режиму інвестиційної діяльності, за даними Мінагрополітики України, протягом 2000–2005 рр. суб'єктами господарювання на території пріоритетного розвитку Чернігівської області залучено понад 25 млн дол. США (34% кошторисної вартості інвестиційних проектів, що знаходяться в стадії реалізації), з них іноземні перевищують 0,5 млн дол. США. Галузева структура залучених інвестицій по більшості ТПР відповідає меті та пріоритетам їх заснування і спрямована на забезпечення структурних змін в економіці досліджуваних районів. Основний обсяг залучених інвестицій припадає на базові галузі. Зокрема, у сільське господарство станом на 2005 р. було залучено 21697 тис. дол. США (середньорічний показник становить 4339,4), що дало змогу збільшити обсяги виробництва високоякісної продукції на 1686 тис. грн, з них сертифікованої 54% загального обсягу продукції підприємств, на яких реалізовувались сільськогосподарські проекти. У харчову промисловість та сферу переробки сільськогосподарської продукції на територіях пріоритетного розвитку Чернігівської області було залучено 8689,4 тис. дол. США (середньорічний показник – 1737,9), що забезпечило збільшення обсягів високоякісної продукції (31260 тис. грн, з яких 74% – сертифіковані).

У галузевому розрізі обсягів реалізації продукції на ТПР Чернігівської області базовою залишається промисловість – 99,2%. При цьому спостерігається збільшення питомої ваги харчової промисловості на 55%, сільського господарства на 48,4.

Однак, при введенні спеціальних інвестиційних режимів на ТПР в Чернігівській області виникають і певні труднощі, пов'язані з неоднаковим ступенем інвестиційної привабливості територій. Це зумовлено відмінністю їхнього економічного потенціалу, що залежить від структури і характеру виробництва.

Аналіз процесів створення ТПР у Чернігівській області свідчить про нерівномірний розподіл інвестицій в регіоні. Наприклад, найбільше інвестицій було освоєно у Корюківському районі – 4,5 млн дол. США, Ріпкинському – 3,3 та Чернігівському – 0,7 млн дол. США.

Дослідження показали, що ситуація залежить не тільки від низького рейтингу привабливості інших територій, але й від

чення контролю за станом функціонування територій пріоритетного розвитку в області щомісячно та щоквартально здійснюється моніторинг діяльності суб'єктів господарювання в спеціальному режимі інвестиційної діяльності. Результати діяльності територій пріоритетного розвитку розглядаються на засіданнях Ради з питань ТПР, колегіях обласної державної адміністрації, постійних комісії обласної ради.

Для підтвердження потенційних інвестиційних можливостей та переваг територій пріоритетного розвитку в області випускається електронний інформаційний бюлетень з інформацією про інвестиційну привабливість області, пропозиції суб'єктів господарювання, роз'яснюється зміст нормативно-правових документів з питань інвестиційної діяльності.

Інвестиційні проекти Чернігівської області неодноразово демонструвалися на виставках, ярмарках, міжнародних інвестиційних форумах. Переліки таких проектів надсилаються у посольства США, Великобританії, Угорщини, Польщі, Білорусі, Росії, Бельгії та торговельно-економічні місії у складі Посольства України у Федеративній республіці Німеччина.

Отже, позитивні зміни в економічній ситуації Чернігівської області значною мірою зумовлені дією на територіях пріоритетного розвитку інвестиційного фактору. Функціонування спеціального режиму інвестування засвідчило відчутні результати щодо соціально-економічного стану Чернігівської області. Зокрема, увага інвесторів також зосереджувалась на реалізації проектів харчової промисловості та переробки сільськогосподарської продукції, що позитивно вплинуло на рівень інвестиційної діяльності вже в перші роки використання інвестицій. Однак рівень інвестиційної діяльності на Чернігівщині поки що вважається недостатнім. Позитивні зрушення в економічно-соціальному стані районів, що прогнозувалися, були призупинені відміною всіх пільг, що діяли на територіях пріоритетного розвитку, відповідно до Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2005 рік та деяких законодавчих актів України". Тому для збереження позитивних тенденцій і прискорення темпів розвитку депресивних територій, зростання інвестиційних надходжень, зокрема й іноземних, що, в свою чергу, сприяло б зростанню соціально-економічного потенціалу районів, необхідно розробити новий механізм стимулювання інвестиційної діяльності на ТПР Чернігівської області.

МОЛОДА ЗМІНА

Хто не знає, в якому плачевному стані опинилася впродовж останніх років система профтехосвіти? Дійшло до того, що не знайти хорошого токаря чи слюсаря, навіть якби знову запрацювали на повну силу потужні заводи. Тому з такою радістю сприймається кожен черговий випуск молодих спеціалістів училищ області. Як стало відомо, ці заклади підготували понад 3000 спеціалістів для сільського господарства. Серед найповажніших і Ніжинський технікум сільського господарства, що готує молодь свого, Борзнянського та Новосівського районів. Як засвідчує життя, проблем із працевлаштуванням нема.

ТВОРЦІ ДОСТАТКУ

В обласному філармонійному центрі з нагоди 12-річчя відбулися збори підприємців. Перед представниками середнього класу виступив голова облдержадміністрації Володимир Хоменко. Серед іншого він відзначив вагомий внесок малого бізнесу в розвиток інноваційних програм, назвав кращих підприємців. Цей процес набуває нових обертів. Так, у самому Чернігові трудиться 2,5 тисяч підприємців, які дають понад 20% бюджетних надходжень.

ДУХ РЕМЕСЕЛ НЕ ВМИРАЄ

В Чернігівському центрі народних ремесел відбувся день відкритих дверей. Наша область здавна славиться майстрами лозоплетіння, гончарами, які нині не залишаються без роботи. Спількування творців див з відвідувачами сприятиме розвитку мистецтва, коріння якого заглиблюється в далекі століття.

СВЯТКУВАЛИ ВИЗВОЛЕННЯ

Осінь щороку нагадує нам про щастя визволення з-під німецького гніту в час Великої Вітчизняної війни. Пам'ятають про ту подію і нинішні бахмачани. З нагоди 66-ї річниці визволення в районному центрі відбулися урочистості. Був багаторядний мітинг, на якому голова райдержадміністрації М.Булах наголосив на потребі патріотичного виховання молоді, було урочисте проходження біля бойового танка, гуляння в парку тощо. Особливу теплоту додала бахмачанам присутність родичів колишніх визволителів.

ДОВЖЕНКІВ СЛІД

"Полум'яний син України" – так називалася цікава виставка у військово-історичному музеї, що діє в Чернігові. Присвячена вона 115-річчю з дня народження Олександра Довженка. Окрім традиційних матеріалів, широко відомих у народі, організатори виставки представили надані Сосницьким музеєм видатного митця його особисті речі. Це ніби ще одне нагадування про заповіт всесвітньовідомого кіномитця повернутися в рідну Україну назавжди.

ЮВІЛЕЙНА ВИСТАВКА

"Світ повинен бути добрим і красивим" – під таким девізом у Чернігові працювала виставка картин місцевих художників, присвячена 145-річчю з дня народження класика української літератури Михайла Коцюбинського.

ЩОБ РОСЛИ ТАЛАНТИ

Різноманітні гуртки, що працюють у Чернігівському Палаці творчості дітей та юнацтва, відвідують понад 1200 хлопчиків і дівчаток. Із початком нового навчального року в аудиторіях і коридорах знову стало гамірно і тісно.

ПОВЕРНУВСЯ В ГРАНІТІ

Не одна тисяча мешканців області знає і шанує ім'я відомого лікаря-терапевта Анатолія Груші. Уродженець Черкащини, він оселився в Чернігові 1967 року. У місті над Десною виріс із рядового спеціаліста до головного лікаря обласної лікарні, став доктором медичних наук. Там же, на жаль, дуже рано пішов із життя, але не з людської пам'яті. Тож цілком заслуженим було встановлення меморіальної дошки на приміщенні обллікарні, на якій відбитий образ талановитого медика. На відкритті, окрім друзів по роботі, виступили заступник голови облдержадміністрації Володимир Приходько та Чернігівський міський голова Віктор Соколов.

ПОЛІСЬКІ МАВКИ НЕ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ

Як стало відомо, Дарія Кривенко з Чернігова стала переможницею українського конкурсу краси.

ПРИКОРДОННИКУ, СТЕРЕЖИ ВОРОТА

Що чернігівські стражі державних кордонів уміють постояти за рідну землю, навіть коли йдеться про міні-футбол, засвідчило 2-ге місце на всеродовому турнірі, другий тур якого відбувався в Чернівцях. Попереду опинилися лише колеги із Мукачєвого.

Наш кор.

Моїм землякам

Славне коропське земляцтво,
Радо вас усіх вітаю!
Щастя, успіхів, достатку
Щиро вам усім бажаю!
Хай зростає, хай міцніє
Коропська наша родина
І складає гідну шану
Й славу батьківському краю!
У столиці пам'ятаєм:
Мезин, Криски, Оболоння,
Короп, Лукнів і Атюшу,
Городище та Червоне,
Осьмаки, Вербу, Жовтнєве.
Та до отчого порогу
Линем серцем і душею.
Коропчани, коропчани,
Берег лівий, берег правий.
Нас Десна всіх об'єднала
І любов'ю прив'язала
До чарівної глибинки
Та до рідної домівки,
До озерця і криниці,
До деснянської водиці,
Що у Києві нам сниться,
Цього райського куточка,
Який Коропщина зветься.
Короп – славний град. Столиця!
Вже й маленька коропиця
Своїм городом гордиться.
Короп – город, сім церков,
Міст плавучий, люд співучий
Й баба Калачиха.

Антоніна ГАВРИЛЕНКО,
член Коропського
регіонального відділення

АНТИУКРАЇНСЬКІ БАНДИ

Зарвався вже невиліковний клас
І мову нам нав'язує чужинську...
Немає опозиції у нас,
У нас є банди антиукраїнські.

Вони нам тільки шкоди завдають,
Від них на цілий світ верескотнява,
Штовхають підло у зворотну путь
І роблять це з зухвалістю удава.

Вони у нас – безбаченки, мабуть,
"До лампочки" їм ненька Україна,
Та кров постійно наших
злиднів ссуть
І виставляють щелепи зміїні.

І воду каламутять день у день,
Задрипані ганчірки піднімають,
Стоять на роздоріжжі, наче пеня,
Свідомості у душах виправляють.

І рвуться, гади, рвуться напролом,
До влади щоб скоріше, до корита.
В думках – незаперечний бурелом,
Та карта уже в більшості – побита.

У них завжди позиція своя –
Вони устої наші підривають.
Не знаю, як тримає їх земля,
Яку вони постійно зневажають.

Суціль – потвори, згряя остюків
У нашій справді незалежній хаті.
Як можна жити на землі батьків
І їй постійно шкоди завдавати?

Настало літо. Люта спека
Мізки поволи притупля,
Вже навіть на даху лелека
Незвично клюв свій розтуля.

Не до людських нащадків зараз:
Він догляда своїх дітей.
Вряди-годи – пташиний галас
Летить із листяних тіней.

Від спеки шуляться обійстя,
Затих лелечий острівець,
І тільки на осиці листя
Тремтить, неначе вітерець.

Юрій КОЛОМІЄЦЬ

Медвежий кадуб

Керівнику
ветеранського
відділення,
полковнику
у відставці
Миколі
Даниловичу
Купченку

з нагоди 85-річчя
з дня народження

"Ой тумани мої, розтумани..."
Фронтіві пісні вже звучать.
У земляцтво прийшли ветерани
Командира зі святом вітають.

Все по честі, зібрались у залі,
Налили, як колись, по сто грам.
При душі – ордени і медалі,
А в очах – непокірність рокам.

Сяє Купченко в новім наряді,
Він як Жуков на білїм коні.
Теж готов керувати парадом,
Право це заслужив на війні.

Він сьогодні полковник галантний,
Це в окопах – все "мать – перемать..."
Тільки хоче він стать лейтенантом,
Щоб дівчатам знов спать не давать.

Стати юним і дуже красивим,
На завидки усім козакам.
І не скажуть тоді: – Діду сивий,
Куди лізете? Дам по рукам...!

Пролетіли літа – буревії,
Що збулось, загубилось в віках.
Лиш осталась єдина надія –
Заблукати в юнацьких стежках.

Хоч в зеніті – дев'ятий десяток,
В руках чарка, є досвід і сила.
А в земляцтві – військовий порядок.
Так тримати, Миколо Данилич!

Медом поділився
Петро МЕДВІДЬ

ОТЧИЙ ПОРІГ

Шеф-редактор
Віктор ТКАЧЕНКО

Головний редактор
Леонід ГОРЛАЧ

Засновник: товариство
"Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

Газета зареєстрована Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення
України 06.XI.2001 р.

Реєстраційне свідоцтво:
серія KB №5594

Адреса редакції:
01023, Київ, 23, Спортивна площа, 1,
тел/факс: 246-74-31.
Електронна пошта:
chernigvzeml@spalace.com/ua

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

В.В. Ткаченко, В.І. Авдєєнко,
Л.Н. Горlach (Коваленко),
І.М. Забіяка, І.Б. Матяш,
П.І. Медвідь, М.М. Ткач,
В.В. Пушкар'єв, В.Є. Устименко,
М.І. Халимоненко, О.А. Шокало.

За достовірність фактів, точність імен та
прізвищ, географічних та історичних реалій
відповідають автори публікацій. Газета
розповсюджується серед земляків
безкоштовно.

Передрук тільки з відома видання.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Літературний редактор Леонід Коваленко.
Комп'ютерний набір Леонід Коваленко.

Верстка, дизайн Оксана Кисленко.

Надруковано та зверстано на замовлення
товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві
у КП "Редакція журналу
"Дім, сад, город".
Тираж 1000.